

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

17.10.2021, Nr. 10

Pētniecības projekts Nr. 1.2.1.1/18/A/004 „Modelēšanas instrumentu un rekomendāciju izstrādāšana siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisiju mazināšanai mežaudzēs uz auglīgām organiskām augsnēm” (P11)

Pētījuma mērķis ir nodrošināt meža apsaimniekotājus ar lēmuma pieņemšanas atbalsta instrumentiem, tajā skaitā oglekļa ieneses un SEG emisiju koeficientiem un modelēšanas rīkiem ietekmes uz klimata izmaiņām mazināšanas pasākumu ietekmes plānošanai mežaudzēs uz auglīgām organiskām augsnēm.

Desmitajā starpposmā sagatavota aptauja par gatavību īstenot klimata pārmaiņu mazināšanas pasākumus organiskās augsnēs, ko īstenojam sadarbībā ar *visidati.lv*. Modelis SEG bilances aprēķināšanai papildināts ar oglekļa ieneses rādītājiem (sīksaknes, zemsedzes augi, sūnas ķērpji, sīkkrūmi un to nobiras). Turpinās rekomendāciju izstrādāšana SEG emisiju mazināšanas pasākumu ieviešanai, apsaimniekojot kūdreņus un purvaiņus un dažādu apsaimniekošanas scenāriju ietekmes novērtēšanai. Izpētes objektos veikta aerofotografēšana, lai raksturotu reljefu gāzu apmaiņas mērīšanas vietās.

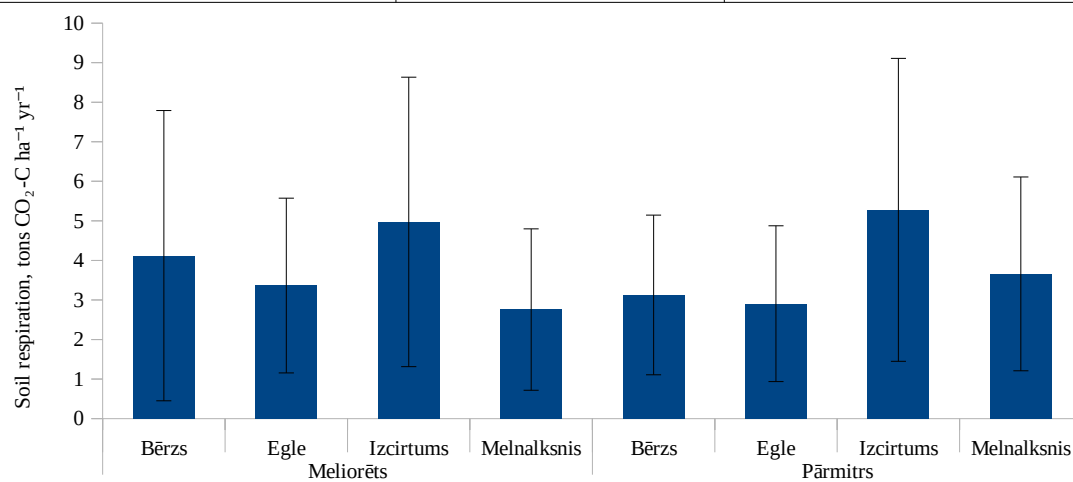
Pētījumā iegūtie emisiju faktori doti Tab. 1, 2 un Att. 1. Pētījumā konstatēts, ka meliorācijas pasākumi samazina SEG emisijas no augsnes, lielā mērā, pateicoties ekstrēmu CH₄ emisiju novēršanai, kas nav konstatētas meliorētās platībās.

Tab. 1. CH₄ emisiju faktori auglīgām organiskām augsnē

Valdošā suga	Meliorētas augsnes	Dabiski mitras augsnes
	augsnis emisijas kg C-CH ₄ ha gadā	
Bērzs	-1,7±2,0	-3,7±2,8
Egle	-5,5±1,0	-2,4±1,2
Izcirtums	-4,7±1,0	6,9±6,2
Melnalksnis	6,8±16,6	199,8±393,2
Melnalksnis, izslēdzot ekstrēmus	-	-0,9±0,4
Ekstrēmi melnalkšņa audzēs	-	1036,7±834,4
Vidēji	-3,47±0,94	100,6±101,0

Tab. 2. N₂O emisiju faktori auglīgām organiskām augsnē

Valdošā suga	Meliorētas augsnes	Dabiski mitras augsnes
	augsnis emisijas kg N-N ₂ O ha gadā	
bērzs	0,9±0,6	2,7±3,1
Egle	1,0±0,9	0,6±0,3
Izcirtums	1,5±1,3	0±0,1
Melnalksnis	0,6±0,6	3,3±4,0
Vidēji	1,1±0,4	2,6±0,9

Att. 1. CO₂ emisiju faktori auglīgām organiskām augsnē